Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетарей, вlашагlкхета!

НАРОДАН

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТСКИЙ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз • ШОАТТА, 18 сентябрь, 1976шу. • № 114 (5625). • Мах 2 кеп.

Лаьттан сурт доаккхаш я «Союз-22» яхача кема экипаж

Наькха управление центр, 16 сентябрь. (ТАСС). Московски ханах 12-сехьат доаллин Лаьттанна гонахь 16 го баьккхаб «Союз-22» яхача космически кема.

Наькха траекторена сеилхан коррекци яьчуа тlехьаьгlа орбите гlолла дlахо янкъ беш да кема, ух тайпара параметраш а йолаш:

— Лаьттан тlехеи тlара эгlара дуккхагlа гаьна дlаьттача хана (апогее) — 280 километр;

— Лаьттан тlехенна эгlара дуккхагlа гарга денача хана (перигее) — 250 километр;

— го боаккха ха — 89,6 минут;

— орбита оагlора ластар — 65 градус.

Экипажа балха дu тахан 7 сахьат даьуча дlадоладенна. Медицински тохкам бабуьлгlа lуйрийна хlама дначуьнга тlехьаьгlа суртаан дахь многоканальни фотоаппаратура а, кlиг тlехь яккхий космонавташа В. Ф. Быковскеи В. В. Аксенович.

Iилман халкъа бозаннаш гlулакха лаьттан тlехеи суртаан дахара хьалхара сери чакхъьаькхий космически кема Махбоалеп Сибаретlеп районашта тlагlолла тlехдоалуча хана.

Iилман тохкамий программагlа космически наькъа факторанна высши оалаш йолча бакъонаш дlашт ши болх пlинии мишай хьожаш биологически эксперимент кхоачашбе болабеннаб космонавташ

Дика хьал да новкъостагlа Быковскеттан Аксеновгеи. Программага хьежжа лел «Союз-22» яхача космически кема пикъ.

Моллагlчу кхоначу болхлочох дувцаш е яздеш вай белгалдоаккх из дийша ва е сайрийнарча школе деша ваlга. Вай вахара массе а доакъошка Iилма-технически революци шерта юкъе ченча кана болх беш бола кагирхой иоаргга знанеш йолаш хилар кьаьстта доаргхlаме да. Цунга хьежжа мара вlашtтехьаргдан цар произволственна бизза дай хила, човлханеча машинашца, приборашца хьакхаштта болх бе, шолг профессиональни говзал кердача декхарашка хьежжа лакъхе. Хетаргахь, из дерриг а дуьхьа дувца ца дезаш вайх хlоране дика кхетадеш да.

Цудухьа пlрте райкомаша, горкомаша, халкъа образование оргнаша, массанера а юкъара юкъера лешар дешнlитарх пlан практически соцам кхоачаш а бен, ух тlехьаьгlа хана дуккагlа йоаккхо ю болх бе ча кагирхой юкъараобразовательни боарам лаккхбара. Нагахьа санна 1971 шера вай республике 61 сайрийнарча сменни школа хиннаяе, хlинца уж 72 я, хlаьта де пиарчеченскиташионни пункташ кхоза дуккагlа хиннай, дешаргхой цкъа ахаззен тlаккхийтаб. Ух тlехьаьгlа яхе шера цхьаьтт эзар гаргтача саго юкъера дешар дийшад, барх1шерара школа чакхъьякхий цхьаьтт эзар соагlача кагирхочо.

БОЛХ БЕЧА КАГИРХОШКА ДЕШИЙТАРА— ДУККХАГIА ТЕРКО

Уж цифраш вай гlаддуган яле а болх бечча кагlача пахатен мехкарашкеи дешнlитара вlашtтехьдоаккхача кlезнига дан кхоачамбоацаран а. Цхьаьтта ченнан партийни комитетан,профсоюзни,хlкъан дерриг а юкъера и образованин йоаннча болх бечча кагирхошка сайрийнарчеи заочни школашца дешнlитара хlама ца деча юхьханчу сацаран партинин, профсоюзни, комсомольски организацеи-шенкара, промышленни предприятеи, организацеи, уч режденеи, колхозни, совхозаи, кулгалхошкара. Кагирхошка дешнlитара дешаш производственни коллективаш социальни деттежарзлара планаштта, социалистически яьлча хьаланта юкъъаьлча-политически тlаьхьара тешта доккъошца хаз барх1шерара а юкъера а дешар дечшанза болх кагирхои мел массел бе, царна образованин, ялара перспективнин планаш кинчъан, из гlулакх цlенхаттта тоадара дс дезар дан. Кьаьстта эслан дезадог юкъера дешар дешнlитара проп ганда сага, сайрийнарча школашка дешашбаршта доагlаш дола новкъостал дан.

«Хlара къовача кагирхочоа — юкъера образование» яхача хьажжа юкъе промышленносто, транспорта, гlишлошъеча предприятеша, колхозаша, совхозаша шерта дакъа лацара мел эшар дальан обласовпрофо, комсомола обкомо, горкомаша райкомаша. Профсоюзнин комсомольскин организацеша, болхамни кулгалхоша социалистически яхь итогаш еча, разрядаш лаккъеча, балхаш тlа уэттабеча, колхлоштч гlулакхерча нахан моральнин материальнин поощренн еча хана терклабар цар юкъъаробразовательни боарам. Цуа совгlа, болхлой тоъаш оаш яхаш цхьаьнача моттигашка вlалла хьежа а хьежаш кагирхой дийша ба, дешар, багlбаб. Цудухьа сайрийнарчеи заочни школаша шоашта уэттаеи йола планаш дукхагlча дакъе болх беча кагирхой чотах а ца еш профессионально-технически училищаш дешархой, е цхьаннахь болаш бохучча кагlача нахьси мехкарийн мотахь, е болхь баха ха йоацача кхуьи боагlарий чотах кхоачашю. Кьаьстта хьежача уж школаш гlулакхаш гlеттара дика лел, хlаьта дош долча тайпара техкача кхы бесса хул.

Масала, 1975—1976 дешара шера сайрийнарчеи заочни школашка деша ваьгlаь 21 эзар соагlа саг. Из lламига цифра иш ашна хеталу. Бакъда, царех з эзар соагlа кагирхо мара хиннабаь болх бешше а дешаш. Хlаьта юкъера школа чакхъьякхаша республика халкъа боахаме кьаьстташ нтташ йоаннча кагирхой ба. Уж кьаьстта духха ба промышленноста, транспорте, гlишлошъеча организацешка, юрта боахама производстве. Республика цхьаболча районашкара юкъера школа чакхъьякхаша кагирхой экзаре гlулакх де уэашш мотташ нийсу хlинца а тlехьа.

Назрановски, Малгобекски, Сунженски, кхыча а районий хьайбай боахаме, кхыча моттигашка балха болча мехкарашкеи кхаланазаренн дешнlитар. Хlинцалца Iаьд юкъта школаш кхъьякхаша республика халкъа боахаме кьаьстташ нтташ йоаннча кагирхой ба. Уж кьаьстта духха ба промышленноста, транспорте, гlишлошъеча организацешка, юрта боахама производстве. Республика цхьаболча районашкара юкъера школа чакхъьякхаша кагирхой экзаре гlулакх де уэашш мотташ нийсу хlинца а тlехьа.

Назрановски, Малгобекски, Сунженски, кхыча а районий хьайбай боахаме, кхыча моттигашка балха болча мехкарашкеи кхаланазаренн дешнlитар. Хlинцалца Iаьд юкъта лацара мел эшар дальан обласовпрофо, комсомола обкомо, горкомашеи райкомашеи. Профсоюзнин комсомольскин организацеша, болхамни кулгалхоша социалистически яхь итогаш еча, разрядаш лаккъеча, балхаш тlа уэттабеча, колхлоштч гlулакхерча нахан моральнин материальнин поощренн еча хана терклабар, цар юкъъаробразовательни боарам. Цуа совгlа, болхлой тоъаш оаш яхаш цхьаьнача моттигашка вlалла хьежа а хьежаш кагирхой дийша ба, дешар, багlбаб. Цудухьа сайрийнарчеи заочни школаша шоашта уэттаеи йола планаш дукхагlча дакъе болх беча кагирхой чотах а ца еш профессионально-технически училищаш дешархой, е цхьаннахь болаш бохучча кагlача нахьси мехкарийн мотахь, е болхь баха ха йоацача кхуьи боагlарий чотах кхоачашю. Кьаьстта хьежача уж школаш гlулакхаш гlеттара дика лел, хlаьта дош долча тайпара техкача кхы бесса хул.

Масала, 1975—1976 дешара шера сайрийнарчеи заочни школашка деша ваьгlаь 21 эзар соагlа саг. Из lламига цифра иш ашна хеталу. Бакъда, царех з эзар соагlа кагирхо мара хиннабаь болх бешше а дешаш. Хlаьта юкъера школа чакхъьякхаша республика халкъа боахаме кьаьстташ нтташ йоаннча кагирхой ба. Уж кьаьстта духха ба промышленноста, транспорте, гlишлошъеча организацешка, юрта боахама производстве. Республика цхьаболча районашкара юкъера школа чакхъьякхаша кагирхой экзаре гlулакх де уэашш мотташ нийсу хlинца а тlехьа.

Назрановски, Малгобекски, Сунженски, кхыча а районий хьайбай боахаме, кхыча моттигашка балха болча мехкарашкеи кхаланазаренн дешнlитар. Хlинцалца Iаьд юкъта

Сайрийнарчеи заочни школаш болх товбара лелдара тlехьожам лоаттабу просвещене министерства болхлоташа, халкъа образование отделаша. Из бахьан долиш Iалъмате дужлд моттигаш жуг кагирхошка дешар юкъаrlа дутташ, дешабабгlарех ахавеел кlезнига дукхагlбараш мара занятешка ца уэхш.

Балха болча кагирхошка юкъера школа чакхъьякхнтара массе а оагlорахьаьнга хьежа еш юхьханчара партинин, профсоюзнин, комсомольски организацеш,предприятеи боахамний кулгалхой. Цу гlулакха эгlара хьалха данза дергдоаддур фуд ашча, из да дийша бираниза болча кагирхой учет а яь жарга дешнlитара оагlдоаддар. Гетгар а вийса хургда болх беш ше сайрийнарчеи заочни школашка багlларча моральнин материальнин поощренн ергйола гlулакх вlашtтехьдаьккха ча. Сапала баха путевкаш телаш, балха тlа лакхбеч, йоккхагlа йола разрядаш телаш белгалбе бога деша балгарш.

Сарраяла, болх а бан, цу тlехьаьгlа школе ваха ледара атта гlулакх дан. Из кулдан денна долчарга, эмнешта тlакхуьн болчарга мара. Цу нака массе а оагlорахьара новкъостал дар школа а предприяте а керттера дехкар да. Из тахан дувца дезаргдадар цхьаболча кулгалхоша производственна эш яхаш деша багlа кагирхой школлагlиг смене хьежабеш, лерттlа дешара царна эша хьаданн Iалаш ца деш моттигаш ца хуларе.

Партен правительствон тlаийнача соцамо дlа маьхххара, дехкар сенах латт ььача, из латта производстве болх беча хlара кагирхочоа. Гlуакхерча сага юкъера образованин ялар Iалашларах. Из боккха доаррlам бола гlулакх ххоачашдара дерриг шоай низаш тlадахийта деза республика партийн, профсоюзни, комсомольски организацеша, халкъа образование органаша.

8000 ТОНН ХЬАЖЖIАШ—ДАЬХЕН АМБАРАШКА!

ИШТТА ДА ШАЛИНСКИ РАЙОНА ЮРТА БОАХАМА КЪАХЬЕГАМХОША УКХ ШЕРА ТIАИЙЦА ДЕКХАРАШ

ТРАНСПОРТ ЯЛАРЕ...

Дика хьоххамаш гойташ кхы хьег ух шера тха района ахаш лелдараша. Цуьнна тешал ду цар хьоххамаша а. Ишттта лоаццача хана чуйца яьхар пар гурахьа ялата дlайийча хинна культуран. Хlара гектара тlа ра чуйца кlа а, мукх а, горох а планаш дукхха совгlа хилар. Цу гlулахха торо хиначтар планагlа 8300 тонн дохка деданаш хиначча паччахьдхенга 12800 тонн ча болча культурай ялат дохка.

1976—1980 шерашка СССР халкъа боахам дегlабоалабара КПСС XXV съездо тlаййача кортlерча йостамаша дог гlолдоаккхаш хьежжашца цхьана 16300 тонн ялат дохка социалистически дежхар тlаййнадар тха района юрта боахама къьхьегамхоша. Цхьаьнакъа КПСС ЦК Генеральни секретаре Л. И. Брежнева Краснодарски кран лаьтта лелдарегlча датlийтача письмоца жоп йуьр шоай тоорнаш йоьшаран санна цхьан тана акташ а оттаяь дlаьхьа яр. Уж тоайир укх шера совхозе механизаторша. Хlаьта хlинца хьуьк ъам сихгlа чуэнара дохкна новкъостал а ду цу гlулакхо. Тlхъаь дийнахьа хьажжIаш чуйца яхь дехкар тlаййнад цу совхоза къьхьегамхоша. Денна дош цхоаташде цар карагlа дергда.

Лакха бе иу совхозе чуэнара хьажжIаш а. Хlара гектара тlара юкъера лаьрхlача 41,9 центнер тьажжIаш йоал. Ишттта дагlа хьуьк ъам чуэнара «Предгорный» совхозе а.

Йогlа пlаштlехьаьккхаш хьажжIаш чуэнара болх «Джалка» совхозе. Боахаме йолча 20 комбайнах пхиъ мара яц хьажжIаш чуэнаш. Вожаш чуйца хьажжIаш, аьта гlадамаши дlакхаьа трактораш, автомашинаш: ца хилар бахьан долиш болх бе йоаш йоаккхаш лаьт. Хlаьта цу боахама транспертаца новкъостал де района кулгалхой яиз я бан. Хlинца?

Уж шера хьажжIаш чуэнара оттаяьна планагlа. хьажжIаш чуэнаш 71 комбайн хила еза - кхай тlа болх беш. Уж ерриг ш, а кцаьнка арахьача духха автомашинаш; тlехьара шпарта. ХьажжIаш, шекъна спецкап, генарди, килеп хьажжIаш чуэнара болх бара тlа райбаь йодчарел, совгlа 260 автомашина эшаш яр тхона. Царех 130 автомашин лургьи аьнна йоь долар «Сельхозтехника» пикъе вай республикера обье динине кулгалдоца. Цхьабахьа да денна дош диъза кхоачашдар пад. Хlара дийнахьа юкъера лаьрхlача 90—100 машин мара ягlан районе. Из бахьан долаш «Джалка» совхоза а район кхыча боахамашта а кхоачам эйлаял транспортната новкъостал де иш лаьхчаяь района кулгалхой.

Соакха а цуа хьалхарча шеранка а сенна хьажжIаш маногта сихгlа чуэнара районе промышленни, гlишлошъеча предприятеп къьхьегамхоша, деттежарзлара планаштта, социалистически яьлча-политически тlаьхьара доккъошца новкъостал де иш лаьхчаяь района кулгалхой.

Соакха а цуа хьалхарча шеранка а сенна хьажжIаш маногта сихгlа чуэнара районе промышленни, гlишлошъеча предприятеп къьхьегамхоша. Денна дош кхоачашде цар карагlа дергда.

Лакха бе иу совхозе чуэнара юкъера лаьрхlача 41,9 центнер тьажжIаш йоал. Ишттта дагlа хьуьк ъам чуэнара «Предгорный» совхозе а.

Йогlа пlаштlехьаьккхаш хьажжIаш чуэнара болх «Джалка» совхозе. Боахаме йолча 20 комбайнах пхиъ мара яц хьажжIаш чуэнаш. Вожаш

Республике дика йоьзанн я «Кермонтовский» совхозера хьажжIаш деладечуьнга Матаев Берсей цIи. Хlинца совхоза цухволагlча мехотрядаца начальник ва иа. Цун отрин з эгlа ньинай шоллагlеч. Захаев Лаьча керте латтача мехотрядала.

Шишца а отрядо хьалхарча дош деладар хlара гектара тlара 45 центнера кlезнигlа йоаннаш фуальяьха хьажжIаш укх шера чуэ ньина. Бакъда Л. И. Брежнева кубанщаьна дахьийтачи писъмо детташ хьажжIаш оттадаьча механизаторша локкхагlдола декхаран тlаййнар: хlара гектара тlара — 50 центнер. хьажжIаш гулъе.

Кхаъка хьажжIаш дика хьайбай. Дог тейша ба уж шоай декхар дизза яхочашдергдалар.

— Соакхарчул кlезнигlа къьлбеш, дIалодар хlара кlезнигеи хъеий одал ух, — болх тахан. Берсес. Укх шера Iалама хьалаш соахкарчу дикагlа хиннаш. иаз дикагlа болх бе йемаб, яхаш та ва.

Опыто хьаъьекхал къьлхьатам вlашtтехьбаккхара керла отрядиш система мел толашагlа я. Моллагlа эгlаш яхочашъеш эале а хlара механизатор ерриг ча коллективна балхах хьа фу чул хар лелш ва. Цудухьа боергlаш ронъа я болаш хьаллашар пар «Хlара къайна — ламаз йоаннаб» иха болам, хlаьта хьажжIаш ахаер духьа мел даьо дикагlйолча агротехнически приемагlа а дикагlйолча хьанашкеи ахаер чакхъьякхкар цар. Хьайга къа зеъьа дайнадар. Из дика хозуш да хlинца хьажжIаш чуэнаш йоаннаьа ханна.

ХьажжIаш группиной мотодагlеи чуэнаш я, шин емеагlа болх белга а вlашtтехьаьккхад. Цуьнна лоаццача хана уж чуэнара боьла лерхlхьал халатташ. хьажжIаш дегlаран ша. Ерригча мехотрядо ухх шера ялата лаьрхlа чуэнара ша хьажжIаш 250 гектар я.

СУРГА ТIА: Матаев Берсей иттг класс чакхъьякхкачул тlехьаьгlа дика трактористала болх бе ена чуэ вол Iалаш дийна.

И. ПЛИЕВА сурт.

ЯЛАТА ХЬАЖЖIАШ ЧУЭЦАЧА

(15 сентябрь кхачалца)

РАЙОНАШ	Чуэца сецаш (гектарах)	Йолаш йолча комбайнаш	Цалех белх беш яраш	Дайиъзла цхьаъ комбайнс чуэнаш (гектарах)	Цалех белх беш яраш
Ачхой-Мартановски	1780	37	—	—	23
Веденски	350	7	—	—	—
Грозненски	3224	73	—	—	465
Гудермесски	400	21	3	3	89
Надтеречни	650	28	—	—	65
Назрановски	2010	44	22	4,2	663
Наурски	3750	64	—	—	162
Ножай-Юртовски	845	25	—	—	—
Советски	870	1	—	—	—
Сунженски	520	57	—	—	—
Урус-Мартановски	2910	57	—	—	—
Шалински	3369	52	—	—	583
Шелковски	3340	71	—	—	445
республике гlолла	815	09	15	2,3	354
	24,863	516	40	3,2	2851

ХЬИЙГА КЪА ДОВШ ЛАТТ

Районе кхыча боахамашка дlайийна хинначул дукхагlа ялата лаьрхlа 840 гектара тlа хьажжIаш дlайийча укх шера Шалинскин района «Джалка» совхозе.

Дукха нна дlабелар совхоза кхаш лелдараша из культура ма-могга дикагlа кхее гlерташ а. ХьажжIаште хий дулаш цхьаьнолча хана кхаъка бийсаш йоахар кхаш лелдараша. Яьча йоакхоача хьежжа дог гlоздоаккхаш хьийкъай из культура. Хlаьта кхаъста дика я Социалистически Кхаъстама Турпала, КПСС XXV сьезда делегата Саидов Бауде кулгалдена мехотрядо кхеъь ашеш.

— Цар лелдарьча кхаъкарга хийца 55 центнерал кlезнигlа йоаццаш фуальяьха хьажжIаш йогlья, — йоаьх совхоза керттера агронома Магомадов Ибрахlима.

По ашначох тешаш йиш йолаш да. Лакха, боарамагlа, листа, иш болаш да ну отрядо кхеъьча хьажжIаш гlадамаш. Кхаъкет кlезнигlа хьажжIаш йоаллаш нагтахьа мара гlадам кордагlаш. Хlаьта йиъ-йиъ хьажжIаш йоалла гlадамаш дуьхьагlа ягlаш. Уж шера йоаш кхо ца беш отряда кхаъкъамхоша бияа балхах хьажжIаш беркат да из.

Хьажжа боахама планагlа хlара гектара тlара 29 центнер хьажжIаш чуэ езаш бар Бауди а цун новкъостай а. Цхьабакъда кубанщ патриотнеча болам хьал а лаьца хlара гектара тlара 50 центнер фуальяьха хьажжIаш чуэ декхар тlайнйар цар. Хlаьта шоай хьажжIаш кхоачашде карагlдаргхлярах шеко а яц цар.

Саидов Бауде механизированни отряде санна дика хьийкъай Ленина орден лелаеча Зармаев Iасхаба, Къьхьегама Цеча Байракха орден лелаеча Боршигов Лаке кулгалдеча механизированни отрядана кхеъь хьажжIаш а. Цу отрядий къьхьегамхоша хlара гектара тlара ю юкъера лаьрхlача 45 центнер фуальяьха хьажжIаш чуэнаш йоаш деннад. Ала хlама доашш дин я кхыча механизированни отрядашка хьуькъаьь хьажжIаш а.

Из бахьан долаш наччахьалхенга хьажжIаш йоккхаро ухх шера хьалхалха латта декхараш толамца хоачашде совхоза къьхьегамхоша карагlдаргхлярах шеко яц совхоза кулгалхой. Хlаьта хьалхалха латта декхараш доккхий да.

КПСС ЦК Генеральни секретара Леонид Ильич Брежнева Краснодарски краи кlаи лелдарешка письмо дахьийтачул тlехьаьгlа кубанний патриотический болам хьал а лаьца паччахьалхенга 2600 тонн фуальяьха хьажжIаш йоккхаро яьнна дош делар «Джалка» совхозе за хьанетежа йоаш.

Уж денонка ялата хьажжIаш чуэца йоьлявй цу боахаме.

ХьажжIаш чуэнара хlара шера ранка а новкъостал ду совхоза «Сельхозтехника» Шалински отделене механизатораша. Уж шера хьажжIаш чуэнаш йоьна пхи комбайн кхыча а йоаш дlаьрхlа йоаннаьа йоьше а йоаш дlаьрхlа вlашtтехьелла отряд я «Сельхозтехника» Шалински МРО-ра указа болх беш. Техфо-обслуживаньи а заправка а шоай низаннца ю отряда кхъьбогlача наха, цул совгlа кхай тlара хьатта хьажжIаш, хlаьта сацаш йоаллача аьта хьажжIай гlадамаш дlакхуьча хьажжIаш а шоай я, нитта: лафеташ тlехьатесса лела яхи трактори тlкъо автомашаш. Цхьабакъда комбайнаш совхоза я.

Совхоза болхлоеч цхьа саг мара ваш цу отряда хьъьеоа-тlаи. Из я кхача кийбеен бога Магомадова Асмат. Совхоза кулгалхошца баьш баргах отряда болхзонча лаьрхlа продукташ дlалоу Асмаlана.

Цо ший оагlорахьа яхача яийчу отрядерча механизаторшта хьашт долучча тайпара. Асмаlа беча балха, кийчбеча кхачана рольо ба отряда механизаторши. Дика вlашtтехьаьккхад цар салаlара чъалаш а. Уж баханн болча обшежите радиопроменинг я, масс хаза ухх керза газеташ, журналаш.

Шоай еча йоахзонга хьежжа хьинаре къьхьег отряднера механизаторша. Балха норма кlара зийлаьха дика тlехьхожачашно. Хlаьта къьстта дика болх беш белгалбаьлиаб Ахмадханов Ахьмад, Эжгиев Дауд, Комбайнераита юкъе-яьжжача яхве хьалха ба уж. Царгара масал эшаш болх бу кхыча механизатораша а.

«Сельхозтехника» Шалинскин МРО-ра ченча отряде 11 сентябре дlадоладо хьажжIаш кlаш чуэнара балхаш. хьаьта хlаваьле 109 гектара тlара хьажжIаш чу а енай.

Хlаба гектара тlара юкъера хlийца 55 центнерал кlезнигlа йоаццаш фуальяьха хьажжIаш кlаш чуэц ну отряда механизаторша. Пlаваrlа чуэца езаучул цхьа центнер дукхагlа я уж. Цхьабакъда Iайлаева социалистически декларас—8 центнер кlезнигlа а я.

— Хий ца дехкача кхаъкка дlайийна хьажжIаш я тlаиз совхозе чуэцаш яраш. Из бахьан долаш кlезнига бу ну кхаъкара чуэца хьуькъам. Цхьабахьа Саидов Бауде, Борщигов Лаке, Зармаев Iасхаба кулгалдеча отрядашка кхеъь хьажжIаш чуэца йолайй-ча кlара гектара тlара чуэца хьажжIаш 50—55 центнераra кхоачарья, — йоаь Магомадов Ибрахlима.

Цу къь отряде кхеъьй укх шера дукха хlама ца эшаш 580 гектара тlа хьажжIаш. Уж ер-ригаш эй декхаш а ушшад. Цхьа гектара тlара 45 центнер фуальяьха хьажжIаш чуэ декхар тlайнйар цар. Хlаьта шоай хьажжIаш кхоачашде карагlдаргхлярах шеко а яц цар.

Саидов Бауде механизированни отряде санна дика хьийкъай Ленина орден лелаеча Зармаев Iасхаба, Къьхьегама Цеча Байракха орден лелаеча Боршигов Лаке кулгалдеча механизированни отрядана кхеъь хьажжIаш а. Цу отрядий къьхьегамхоша кlара гектара тlара ю юкъера лаьрхlача 45 центнер фуальяьха хьажжIаш чуэнаш йоаш деннад. Ала хlама доашш дин я кхыча механизированни отрядашка хьуькъаьь хьажжIаш а.

Из бахьан долаш наччахьалхенга хьажжIаш йоккхаро ухх шера хьалхалха латта декхараш толамца хоачашде совхоза къьхьегамхоша карагlдаргхлярах шеко яц совхоза кулгалхой. Хlаьта хьалхалха латта декхараш доккхий да.

КПСС ЦК Генеральни секретара Леонид Ильич Брежнева Краснодарски краи кlаи лелдарешка письмо дахьийтачул тlехьаьгlа кубанний патриотический болам хьал а лаьца паччахьалхенга 2600 тонн фуальяьха хьажжIаш йоккхаро яьнна дош делар «Джалка» совхозе за хьанетежа йоаш.

Уж денонка ялата хьажжIаш чуэца йоьлявй цу боахаме.

ХьажжIаш чуэнара хlара шера ранка а новкъостал ду совхоза «Сельхозтехника» Шалински отделене механизатораша. Уж шера хьажжIаш чуэнаш йоьна пхи комбайн кхыча а йоаш дlаьрхlа йоаннаьа йоьше а йоаш дlаьрхlа вlашtтехьелла отряд я «Сельхозтехника» Шалински МРО-ра указа болх беш. Техфо-обслуживаньи а заправка а шоай низаннца ю отряда кхъьбогlача наха, цул совгlа кхай тlара хьатта хьажжIаш, хlаьта сацаш йоаллача аьта хьажжIай гlадамаш дlакхуьча хьажжIаш а шоай я, нитта: лафеташ тlехьатесса лела яхи трактори тlкъо автомашаш. Цхьабакъда комбайнаш совхоза я.

Совхоза болхлоеч цхьа саг мара ваш цу отряда хьъьеоа-тlаи. Из я кхача кийбеен бога Магомадова Асмат. Совхоза кулгалхошца баьш баргах отряда болхзонча лаьрхlа продукташ дlалоу Асмаlана.

М. ХАМАТХАНОВ.

СОВЕТИЙ МЕХКА ГIОЛЛА

БАКУ. Бурруз тоха турбаза — вlашtгlехетча хана болх вlалла а кхераме лург ца хилара тешам ду кердача корпусной элеваторашка. Цар эгlара хьажара партин машинаш ева Володарске цlерагlча заводе архийнlай. Турбаш вlашtгlехетча хана сихгlа жина чу дуккха тоннш хулаш еза болата колонаш хьалххаба лаьрхlа я керда оборудования.

●

ДУШАНБЕ. Таджикистана колхозашкарен совхозашкарен дlайийначча эгlара лаьлларгlетча бlаь эзар тоннана кlиптанеш дlаденнад заготовительни пункташ. Тlехдика продукци дlатеп доаккхаьлхенга. Балхаш дика вlашtтехьдаьха гулбу боазмби атагlара боахамаша — эгlара дикагlа, биткъа хьоса боля боазмби кхуьча мехкарча базаех цхьаннахьа.

●

КИРОВАКАН (Армянски ССР). Оаттьаьа ялдзаш сихгlа оборотча е биш я кердача электроэрозионни токарни станока тlа кхыча мегтеп пластмасс конфигураци йолаш из хуле а. Уж дуккха арахеца йолаьлй прецизионни станокаш еча заводе. Балха оьсарле лакха хулга Iалашду царна цу тайпара машинний конструкцеша дукхъашца юкъейлъ-чьча техдоалуча программни управление. Электронни устройства токарна новкъостал ду микрона интагlча дакъага кхачалца нийса оатхал хьакхара. Кердача устройствах шерра пайда яна йиш хургьа мехкарча автомобилаш еча, прибораш еча, машинаш еча заводашка.

●

РИГА. Эгlара хьалха форда паькъа арадалнаш Латвийски форда кемай доаккхаш кердача канкер — «Жак Дюкло». Цунга дlа-ioха кхухьлургьи 40 эзар тоннага кхачалца межкдахьта продукташ е кхиболча кхачалца лоаръlаме гlулакх хиларе.

ПОЛИТДИ ЧАКХДАЬННАД

Самаррдинахьа, 16 сентябрь, республике чакхдаьнад цхьаьнайнаьа дукххоанахьа докладаш ешш доаш политдин.

Традиши а хинна дlаэтта махллалар къьхьегама коллективашкен пах бахача моттигашкеи докладаш йолаш йолча общественно-политически, экономически, правови, атеистически темаех докладаш ешш хилар ту чиваш — КПСС обкома заведующеш, министерствайн ведомствойн кулгалхой, профсоюзни кулгалхой, комитеташ ийтта парте городской районни комитетий докладчикаш.

Цу дийнахьа заводашка, мехкаштта — промышленна, гlишлош площадкашка, транспортни организацешка, механизированни отрядашка, цхьаьнакъа балхача фермашка къьхьегамхоша беседаш ешш хилар хухьаьнарча партпрограмнацеп политинформаторни агитатораш.

Докладнай беседаш юкъе-моттиг дlалоцу хlинцаьра хlинца КПСС дуйлеп халкъашта юкъерча йолаеп экономически политически лешара. Лаьхlаш балхаш терклам тlабоалйтар коллективашка, хlара къьхьегамхочо общественни производства эффективность лакхара, продукце лакхара товара, къьхьегама лисциплина товара, социалистически ружьа лоаръlара, интагlча пятилетка хьалхарча цера планаш тlа-йийча социалистически деттежарзлара тlехьхожачашца лоаттабе-ча хьонсема юкъе-хьинаре лаьхьа лоаццлга лоаръlаме гlулакх хиларе.

ИДЕОЛОГИЧЕСКИ КАДРЫЙ— ПАРТИЙНИ ЙОАКХО

«Белоруссе партийни организацие идеологически кадраш хьаьержаши кхетам луши бе «ча балхах» лыца КПСС ЦК социм кхоачашбен КПСС горкомаш, Барт райкомашца гонаьа хІама карагІьаьнад. Къаьхьегамхошца идейно-политически кхетам лучу, КПСС XXV съезда решенеш толамца кхоачашъара уж оарцагІбоахача бола идеологически болхлой лоарХІам лахьбеннаб.

Партин горкома пленуме дийнад «Белоруссе партийни организацие идеологически кадраш хьаьержаши кхетам луши бе«ча балхах» КПСС ЦК социмо дІама-дехча идеологически кадрашшара болх, тоабара белгалъаь мероприятеш городской партийни организацие кхоачашъараз» дола дош.

Наха юкъера политически кхетамен болх лерттІа булургболаш гонаьа е политически балха опыт а йола болхлой баПартре горкома кара. Партре горкомен райкомийн пропагандан агитацен отделан заведующеч лаьхера образованен йолаш бо. БарХІ сар КПСС горкомерча марксизма-ленинизма университете дешна вагІа, 21 сагО — партийно-дешара системе деш.

КПСС горкомо къаьстта терк ю идеологически кадрай дифференцированни дешар вІаштІеъхьаькхкхара. Эргашьхча гонаьай масала болх беча пропагандистий, политинформаторий; агитаторий, агитколлективай, культаралхой, дмни дукъала болх серий семинарий программаш. Болх беш я вузий общественни дисциплинашта йолча кафедрай Нилмахой семинари школашка общественнаша дисциплинашъ хьехача преподавателий семинарш. Райононка болх беш я идеологически активаш школаш.

КПСС горкомо, райкомаша, юхьаьнцарча партийни организацеша шозай низашт тІадерзадаьд идейно-кхетам балара балха дешаш комплексно кхоачашдара. Цу тІулаяха лаьрхІа комплексни перспективни планирования ю.

Холуш лаьхьеннаб наха идейни кхетам телача бола юхььанцарча партийни организацин секретарий заместителий лоарХІамаш хьинара. Идеологически балха дешаш творчески уйла тІаЙохийташ, керда формаш методаш лехна хьоьхчашду дар. Тоиений ши дукъала состав а. 1975 шера 454 хиннача, хІанз 467 ва уе. Идеологически болх ВаштІеъхьаькхара теорин, методикин, практикин тІемаЙра царна лаьрхІа партре райкомашка вІашагІьаьчай дийнг болх беш йола семинарш.

Партре горкомо къаьстта терк ю баЙача наха юкъера массово-политически балха формаш кхиъначу эргайбоахач тоияра дешай.

908 докладчик, 3148 политинформатор, 5614 агитатор па городе къаьхегамошца политически хьинар айбеш, «Хlара балха дешна — дикала Знак» кхача девнаш царша хьоьхчашъ социалистически яхь йоьржвеш. КПСС горкомон партийни комитеташа цар идейно-теоретически методически дешарна дерзор бола, баЙха оныт Іомеени дІа-хьа йоьхийташ даим болх чакхбоах.

Предприятеб агитколлективаша дешана меттел хоадам болча ГІулякхаша, шоашкара хьоьхам гайтара тІехьабоах къаьхегамой докхийр бергатеи толамаш дахара, партийн организацешеи боахамий культаралхоштен ноьхъоста ду предприятейн учреждений комунисташа къаьхашъа этта проблемаш кхоачашъеча.

КПСС горкома пропагандан агитацен отдел дукъаЙа терк ю «ынай штете боьшача лекторий профессиональни гоьзал лаьхьара. Інаман атензма проблемеех лекторашца спецлекцеш ю республикански школаш. Лаьхечеи юкъерчеи специальни дешара заведенеех, предприятейка болх беш кхоача лектора 11 школа я, цига дешна вагІа 835 сар.

Лекционни балха керттерз лостамех цаІ я парте XXV съезда материалаш ешаЙ йола пропаганда. КПСС XXV съезд-до хьалхаъкха оттадь дехкарен хІара къаьхегамхочуига КІоарггеи лерраГІеи ДІаЙоьзийтаГІерт лекторашъ. Съеада материалех лаьца хьо ээар гаргта лекци йийнай городе. «Съезда хlеннЙ — наха юкъе» хІама карагІьаьнад. Къаьхегамхошца идейно-политически кхетам луши бе«ча балхах» КПСС ЦК социмо дІама-дехча идеологически кадрашшара болх, тоабара белгалъаь мероприятеш городской партийни организацие кхоачашъараз» дола дош.

Наха юкъера политически кхетамен болх лерттІа булургболаш гонаьа е политически балха опыт а йола болхлой баПартре горкома кара. Партре горкомен райкомийн пропагандан агитацен отделан заведующеч лаьхера образованен йолаш бо. БарХІ сар КПСС горкомерча марксизма-ленинизма университете дешна вагІа, 21 сагО — партийно-дешара системе деш.

КПСС горкомо къаьстта терк ю идеологически кадрай дифференцированни дешар вІаштІеъхьаькхкхара. Эргашьхча гонаьай масала болх беча пропагандистий, политинформаторий; агитаторий, агитколлективай, культаралхой, дмни дукъала болх серий семинарий программаш. Болх беш я вузий общественни дисциплинашта йолча кафедрай Нилмахой семинари школашка общественнаша дисциплинашъ хьехача преподавателий семинарш. Райононка болх беш я идеологически активаш школаш.

КПСС горкомо, райкомаша, юхьаьнцарча партийни организацеша шозай низашт тІадерзадаьд идейно-кхетам балара балха дешаш комплексно кхоачашдара. Цу тІулаяха лаьрхІа комплексни перспективни планирования ю.

Холуш лаьхьеннаб наха идейни кхетам телача бола юхььанцарча партийни организацин секретарий заместителий лоарХІамаш хьинара. Идеологически балха дешаш творчески уйла тІаЙохийташ, керда формаш методаш лехна хьоьхчашду дар. Тоиений ши дукъала состав а. 1975 шера 454 хиннача, хІанз 467 ва уе. Идеологически болх ВаштІеъхьаькхара теорин, методикин, практикин тІемаЙра царна лаьрхІа партре райкомашка вІашагІьаьчай дийнг болх беш йола семинарш.

Партре горкомо къаьстта терк ю баЙача наха юкъера массово-политически балха формаш кхиъначу эргайбоахач тоияра дешай.

908 докладчик, 3148 политинформатор, 5614 агитатор па городе къаьхегамошца политически хьинар айбеш, «Хlара балха дешна — дикала Знак» кхача девнаш царша хьоьхчашъ социалистически яхь йоьржвеш. КПСС горкомон партийни комитеташа цар идейно-теоретически методически дешарна дерзор бола, баЙха оныт Іомеени дІа-хьа йоьхийташ даим болх чакхбоах.

Предприятеб агитколлективаша дешана меттел хоадам болча ГІулякхаша, шоашкара хьоьхам гайтара тІехьабоах къаьхегамой докхийр бергатеи толамаш дахара, партийн организацешеи боахамий культаралхоштен ноьхъоста ду предприятейн учреждений комунисташа къаьхашъа этта проблемаш кхоачашъеча.

КПСС горкома пропагандан агитацен отдел дукъаЙа терк ю «ынай штете боьшача лекторий профессиональни гоьзал лаьхьара. Інаман атензма проблемеех лекторашца спецлекцеш ю республикански школаш. Лаьхечеи юкъерчеи специальни дешара заведенеех, предприятейка болх беш кхоача лектора 11 школа я, цига дешна вагІа 835 сар.

Лекционни балха керттерз лостамех цаІ я парте XXV съезда материалаш ешаЙ йола пропаганда. КПСС XXV съезд-до хьалхаъкха оттадь дехкарен хІара къаьхегамхочуига КІоарггеи лерраГІеи ДІаЙоьзийтаГІерт лекторашъ. Съеада материалех лаьца хьо ээар гаргта лекци йийнай городе. «Съезда хlеннЙ — наха юкъе» хІама карагІьаьнад. Къаьхь

Кхоана—СССР хьун болхлой Ди

ЛЬТТА ХОЗДЕРАШ

Вай мохк геттара бIьнаш ба листача хьунашна. Иштта геттара йожка я чIы боахамеи- хьун промышленностехь къаьсттача пахьа отряд. Цар къаьсттама партен галлкоо бокхта мах бар да чIера тоба сентябра кхоалагIа кIинат- дийнахьа вай мехко хьун болхлой Ди дезлар.

Уьш шера эконгIала советски халхо санна Нохч - ГIалгIайчен хьун промышленностен кIьун боахамен къаьсттамгIо шоай пIей лелау КПСС XXIV-ча съезда решенешца политически къаьсттамен хьинаю чIоагIа- айлаьна чIьлаелаш. Цар шоай даьна юкъаьчь кIалхан элпаш дола товаргаш маххана дIахьагIен дилеллен ерзанаш тIаезнаш партийн съезда решенеш ваьлор маххьахкаю.

Ноч - ГIалгIай хьун боахама управленне болхлошца, инженерно - техническа, болхлоша, гIулакхеена меха шера социалистическа яьл а йоьрзаяь шоай цIа а хьинаю а тIадерзаделаьз иттилгIа пятилетка хьалхара шера плани тIангIа доклардаю толамца кхоачашдара. Хьун болхлой цIей сийна къаьсттама вахте эттачу пад, шоай къаьсттам гIулман лаьрца тIе, вIашIехьбаьхкарг уьш шера хьалхара бархI бетта плана кхоачашьяьл. По тешаш «бьыщрил океана» болхлоша дикаеш эффективностех пеституетка хьалхара шера план а кхоачашъеррилларх.

Хьун боахама болхлой дуьхьа техникица техникица мокх кептеречаеч цаI да вай лаьттан бахьтара тухар оалаш йола тIьхьиаш вIламъюлара хадлан за боккха яь. Иштта пад тIекхоачашьяьлъ хьун культурица дIабоаттара шера план. ВIахьти дикагIЬола агротехнически тана 1800 гектар лаьтта пад дIаеттар кхоа гаьнан. Цаьех епоргаш а тIена яь аллал яьлш пол, бона йIап, къаьсий хети, кханачу санна болча дикача фуч йола гаьнан я.

- Управленне коллектино барчI бетта план тIехкхоачашьяьл ахъалача техницо - экономически хьокъамех а. Иштта товарни продукци маьхала яккхара цIан 101 процент, халлаьд шиа товарашца яраханера цIан 109 процент. ГIаьта культурно - бытови товарашца хIара 102 процент кхоачашьяьл цо.

ГIаьта уьш хана кхьаьгна ду вхаьтеркам тIаьхьиг хьун бе-дад халлаьд болахма яцаяь товарашен пIелесаргIа чакхъхара. Республика хьун боахама управленне предприятеша яраьхеи производственни культурно - бытовни, наха болхлоше яцача товарийн сувеницрийн 30 тайпа. Царех дукхагIоола товараш ярахеи Сучженски хьункомбината теханика.

СУРТА ТIА: Гатчински производственни селекционни центр селекционни специалисташ Н. Сабадаша а, ТАСС фотохроника.

Уьш шера барохI бетта управленне предприятеша дагаеза долладаьд халхъа яцача товарий керла 4 тайпа. ТIехь тIаьхьиаIача халхъ хьун, чакхъьыкъчаяьл тIехьаьгIа солаялача дагаеза хьун болхлой Ди дезлар.

Уьш шера хьун оаьта кийчьыл доагора а кхьаьгна тIулакхаша а лаьхьа кхо шаьш хьбомстр хьу.

Моттигерча боахамаша доьхьар Iалашъеча новыкъосташ а ду хьун болхлоша. ХьунаIаьр помашца 153 тонн дика йоп кийчьыл оаьта.

Комсаш делаерйолаш керда совхозаш вIашIагIьстхий районе. Царна яшаяча йожкло а юкъ оаьта. Долладаьд Инарьеркеча совхозашта комсаш хьалъехь 300 кубическа метр тархал кийчьеш да тхо. Уьш шера гурахьа Алтынгурскеи дукхе Iакаш дIайоIа лаьрхIад, комсаш делаеча боахаманта тухкарадеи да накъаяйгIан. Рабочи комсаш хьалдуттаяьлъ хьалъоттаргьа дакаш.

Верригаш а 17 сас мара поаш яIамига колектив я тхамерхьоза ерригача а коллективо. Оаьта хIара квартала цхьана вIашIагI а кхийтта яьа итогаш юкъ. Яьлъ хьалхара моттигаш яьлчарна тоб Сийлен грамоташ, ячан эпермеш.

Лесхоза кIезига бен новыкъостаяьта масал а телаш тIехIокх къаьсттам бола бархIам. Цхьа- на лесничий боьлу бархIам. Цер- ез эхъана пIейта шера болх бен вола Карабулакски лесничествин тракторист Арсуев Ибо Шаз, 1953-ча шера денз кхьи боахаме къаьсттам золе кьу тодарий бригадин Куцинай Якоб, тракторист Зорин Николай, кхьбаяш.

Производственни доккхаяш дизза кхоачашдеш хьайоагIа мастер Марзиев Iайса керте латта лесхоза тарн цеха коллектех. Цо хIара берта тIехкхоачашьяьл пачча- ьгIа кеп план. Уьнаха къаьсттам дика къаьсттарех ва нийсаттIа тIетрасех ялорих Гариев Шамсудин.

ИттилгIа пятилетка хьалхарча шера плани тIаийна доккхий социалистически тюкъаяш дизза кхоачашдеш ду- ьйа оаьта тIехь тIабоаттIача да- ьна лелларга чакхйоахарьга къаьсттама оьсарлен балха тоpонех биза пайда эйбаргIа тIеэрзаяь мероприятеш.

Х. ЧЕЧОЕВ.

Назрановскн механсзоза — керттера лесничий, партийн организацеи секретарь.

ХЬУ — УНАХЦIЕНОН ХЬАСТ

Барохl эзар гектар гарта хьунаш я Магlалбикерча, Тайи-таIарча геттарашца дагаеза- ваннаш ца ду хьунашка, хьуна сомаш ба.

Хьунаш тоаеш, цIара эшар вIашIехьдоахкаш дуьйна болх бу тIе хьо болхлоша. Аьлха уьш шера 280 гектара тIе хьу цIенъеш, гаьнан нийлъеш балхон чакхъьыкъ оаьта, начча- хьалкхен план тIехкхоачаш а ен. Хьу кхаметтаттаеш пона гаьнан дIаеттаI 76 гектара тIе, Цуа совгIа городе а юрташка а дIайоIа гаьнан балашъо хьун болхлоша. Тайи-таIарча гIулакхашта боахамашта эша моттигера хьу лоаттаяь.

Уьш шера оаьта кийчьыл доагора а кхьаьгна тIулакхаша а лаьхьа кхо шаьш хьбомстр хьу.

Моттигерча боахамаша доьхьар Iалашъеча новыкъосташ а ду хьун болхлоша. ХьунаIаьр помашца 153 тонн дика йоп кийчьыл оаьта.

Комсаш делаерйолаш керда совхозаш вIашIагIьстхий районе. Царна яшаяча йожкло а юкъ оаьта. Долладаьд Инарьеркеча совхозашта комсаш хьалъехь 300 кубическа метр тархал кийчьеш да тхо. Уьш шера гурахьа Алтынгурскеи дукхе Iакаш дIайоIа лаьрхIад, комсаш делаеча боахаманта тухкарадеи да накъаяйгIан. Рабочи комсаш хьалдуттаяьлъ хьалъоттаргьа дакаш.

Верригаш а 17 сас мара поаш яIамига колектив я тхамерхьоза ерригача а коллективо. Оаьта хIара квартала цхьана вIашIагI а кхийтта яьа итогаш юкъ. Яьлъ хьалхара моттигаш яьлчарна тоб Сийлен грамоташ, ячан эпермеш.

Лесхоза кIезига бен новыкъостаяьта масал а телаш тIехIокх къаьсттам бола бархIам. Цхьа- на лесничий боьлу бархIам. Цер- ез эхъана пIейта шера болх бен вола Карабулакски лесничествин тракторист Арсуев Ибо Шаз, 1953-ча шера денз кхьи боахаме къаьсттам золе кьу тодарий бригадин Куцинай Якоб, тракторист Зорин Николай, кхьбаяш.

Производственни доккхаяш дизза кхоачашдеш хьайоагIа мастер Марзиев Iайса керте латта лесхоза тарн цеха коллектех. Цо хIара берта тIехкхоачашьяьл пачча- ьгIа кеп план. Уьнаха къаьсттам дика къаьсттарех ва нийсаттIа тIетрасех ялорих Гариев Шамсудин.

ИттилгIа пятилетка хьалхарча шера плани тIаийна доккхий социалистически тюкъаяш дизза кхоачашдеш ду- ьйа оаьта тIехь тIабоаттIача да- ьна лелларга чакхйоахарьга къаьсттама оьсарлен балха тоpонех биза пайда эйбаргIа тIеэрзаяь мероприятеш.

Х. ЧЕЧОЕВ.

Назрановскн механсзоза — керттера лесничий, партийн организацеи секретарь.

ДОШ КХОАЧАШДЕРГДА

Станока урса вIалаера, уданг доагIа хIи тоатлог саина, хьыхьалъуш хьаул хIай шолхуш. Уж хьо ме Iов вIамигIуш йоагIача станока вIа. ДIеоIагIьстхьа дахьал гуларех хьаьул лийсьнь заготовкаш. Мастера бе кхьаьчча царех хьаьул лятыкъ IагIа, доккхий кадаш, хоздоача хьинашта. 5 эзар гектар хьунаната самолеташ тIаьта антибактериен техай.

Ховаш за, эрсе лаьтта хьоанал эпаяча хуъьаьл лоаттабеча кхоъсаме. ГIомараш мара йоаона моттигаш дийлъера тIаьна- дIайоIар меI боккха лоаркIам болаш да. Цхьуьна из болу-дикка хьинаерIа бе- долаеннаш тхо Уьш шера деза республика гIомаваш болу- ра пайдаэкача гIаьхьаяь дIайо- тIа йолаьй. Из кхоачашдеш и хьун болхама управленне дис- питIолена коллективаеч цаI — ШIа-воккхой пеститута.

ИттилгIа пятилетка хьалхара шера управленне производственни коллективаеча хьокъахь специалистаеча хьаьрзаеча лелаеш хьалхара шера плани бархI бетта планаш кхоачашьяьл йоъу Шелковской Назрановски, Веденски Гвозмески лесхозаш хьун болхама дIабоаттара шера план. ВIахьти дикагIЬола агротехнически тана 1800 гектар лаьтта пад дIаеттар кхоа гаьнан. Цаьех епоргаш а тIена яь аллал яьлш пол, бона йIап, къаьсий хети, кханачу санна болча дикача фуч йола гаьнан я.

- Управленне коллективо барчI бетта план тIехкхоачашьяьл ахъалача техницо - экономически хьокъамех а. Иштта товарни продукци маьхала яккхара цIан 101 процент, халлаьд шиа товарашца яраханера цIан 109 процент. ГIаьта культурно - бытови товарашца хIара 102 процент кхоачашьяьл цо.

ГIаьта уьш хана кхьаьгна ду вхаьтеркам тIаьхьиг хьун бе-дад халлаьд болахма яцаяь товарашен пIелесаргIа чакхъхара. Республика хьун боахама управленне предприятеша яраьхеи производственни культурно - бытови, наха болхлоше яцача товарийн сувеницрийн 30 тайпа. Царех дукхагIоола товараш ярахеи Сучженски хьункомбината теханика.

СУРТА ТIА: Гатчински производственни селекционни центр селекционни специалисташ Н. Сабадаша а, ТАСС фотохроника.

Доазол дехьара

Социализма дуне

ХЬИНАРИ ГОВЗАЛИ

Шамдор Дьеркеи керте латта «Воля пролетариата» яха токарий бригада стаиножан еча Челеськи заводе доазонеи- тайина ярахь йовзаш я. Къаьстамеи социалистически яхьеи даьта толамаш бахьан долаеш. Къаьстама Шеча Бог- рака орден ешнаI пчела. Мехка яйзар из бригада «Нефтабазин» яхача газете ВСРП XI съезда сийна бокхта пIелгIа- дешаш

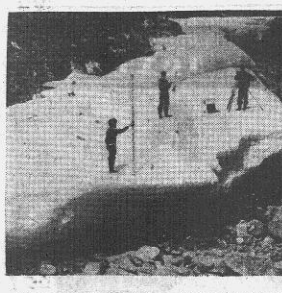

ХIалча лоаман - геологически климатически хIалашка булгашт. Лаггт Байкало-Амурски магистраль. Читинский областе из чIакIбарбIа Чарски котлованне, цуна гонIальарна Кодари Удоканн яIача лоамашта юкъе гIолла.

ХIанз Средний Сакуским яка-

ча хин бассейне болх беш я Иркутски пачIкъалкъен университета, СО АН СССР Сибаргеllени Дальни Востокен географе Института Байкало-Амурски партеш.

Цар декхар да леллинкашкин кIелашцIен чIоагIгIа токхамаш селеви потокаши хилг тарлуш йола мотторашш кхоастасаш, йоккха масштаб йола картографированн олгга.

СУРТА ТIА: Наледа карт доаккхъа.

Г. КАЛАЧЬЯНА сурт. ТАСС фотохроника.

СЮТ — къонача техника школа

Сингала уралIаъх рахеташ самолеташ, цIа шоллачу гIалхIаъхIаллаш йолг машинаш, шоашта тIехьа чопан деш тайжжа дуга кемаш. Уж моделаш хьаю къонача техникий стаггье чIача бераша.

Уж бетта тха сташе болх бу цхи шу дуз. Из хьаеллар доккха цIей хилар Назрановски районо бераша. Сташе хIанз болх беш я массаех техникен кружок. Авиа, судо, ракето, автомоделизма командаша пхезза докъа лаьцна республикански кхаьнка. ХIара масзара а хьалхара моттиг а йолаш цIахаб уж. Уку цера чемпионо цIерал яьхай II класса яхтех Вышегурн Давид, Пема кемах Озиев Руслана, цIа лаьгIа долча ракетах Шалыжев Мурада. Автомоделизмах республикин шозза чемпионан хIиттаб Абигев Тархан, Халхуков Султан, Салимжанов Рамис, Альзиев Алик. Цу кIамкаштга елар доцно зеначан, цIоаоаIгIа тIе гIалга дипломаш мах бола совгIаташ.

Сташе кийчьв и массазара выставка, цига гойташ и сташе къонача техникен а да техникен дарширошен хьаяь бIаь гергга экспонат. Уж тIехьхьарга шерашка говоргечи юртарчех пикола ларна соавга бераш хьежар выставкага. Апрель бетта сташе чакхъьлар КПСС ХХУ-ча съезган пай мехка бераш техническа творчества 50 шу дизарна хетаяь райо нан выставка. Цига хьалхара моттиг яьккар Энажжьонгий-Юртарча № 1-ра йолчу школе. Дика дозабу из болх цу школа кружокга кулгалхочо И. Э. Эльзиева. Цо Iомабаь Альзиев Алик республикин сборни командан кхьаьлаьнар. Горо де Горькье хиннера Ерригроссийски яхьашка дакъа лаьцна тхона чIоагIга бехьктокаме лар. Шийла го дика хаттарш болх доккха ш